Rok XXIII. Nr. 1.

DZIENNIK URZĘDOWY

Rady szkolnej krajowej w Galicyi.

Redagowany w Radzie szkolnej krajowej.

Wydany dnia 1. marca 1919.

L. 35/pr.

Okólnik

Rady szkolnej krajowej do wszystkich szkół średnich z językiem wykładowym polskim, seminaryów nauczycielskich, szkół zawodowych i Rad szkolnych okręgowych oraz szkół wydziałowych i ludowych w kraju w sprawie subskrypcyi pożyczki państwowej.

Ojczyzna nasza wszystkim zarówno droga, sercem całem przez wszystkich upragniona, zbudziła się z długoletniego letargu niewoli, aby żyć życiem wolnem i obcą wolą niekrępowanem. Lecz niemocą długą a ciężką znękana, jeszcze o własnych siłach stąpać nie może i wycieńczona a osłabiona do ostatecznych granic przez zaborcze potęgi, natychmiastowej wymaga skutecznej i niezwykłej pomocy.

I by raz do życia powołana żyć mogła samoistnie, musi mieć silny i świadomy celów i środków rząd, liczną w obecnych warunkach i dzielną armię, któraby każdej chwili wszędzie o Jej prawa upomnieć się potrafiła, musi mieć zasobny skarb, któryby dostatecznie zasilał wszystkie przedsięwzięcia dla dobra powszechności podjęte i wszystkim bez wyjątku synom Ojczyzny w mierze należytej zapewnił dobrobyt.

Wówczas dopiero miejsce chaosu, rozstroju i niepewności, tych chorób społecznych i państwowych, zajmie ład, porządek i stałość stosunków.

Aby taki stan zdrowia mógł zaistnieć, by spokój i szczęście mogły zawitać wśród wielkich i małych, powinni wszyscy Polacy bez ociągania

się, bez wahań i długich namysłów, ofiarnie i karnie, widząc w tem dobro Ojczyzny najwyższe i własny swój i współobywateli interes, nieść swe mienie w ofierze, jak młodzież niesie życie i składać je na wspólnym wspólnej Ojczyzny ołtarzu. Powinni uczynić to wszyscy bez różnicy wieku, płci i wyznania, komu tylko leży na sercu wydobycie ojczystej ziemi z odmętów i ciężkich prób, komu tylko zależy na szczęściu, dobrobycie i wiekuistem istnieniu Ojczyzny naszej.

Wszak takich wielu Ojczyzna posiada synów, którzy nad swoje własne spodziewanie wzbogaciwszy się w latach niedawnych lub odziedziczywszy znaczne mienie rozporządzają wielkimi zasobami i dużym zapasem gotowizny, a często bardzo użyć jej wcale nie mogą lub nie umieją.

Niechże tacy spieszą własnowolnie i ochoczo i ofiarują grosz Ojczyźnie, by Ją wspomódz, by w chwilach ciężkiego kształtowania się zupełnie nowych stosunków ułatwić Jej byt i siły podtrzymać i krzepić. Niech przytem wspomną, że ofiara to niewielka, skoro chodzi tylko o pożyczkę, która przecież w krótkim czasie będzie z procentem zwrócona i że w chwilach ucisku i niewoli, w czasach bardzo niedalekiej przeszłości na wołanie obcego nam rządu ofiarowało się aż nazbyt często wszelki grosz zapracowany, wszelkie oszczędności i to nie dla naszych celów, nie dla naszego dobra a nieraz na naszą szkodę.

Rada szkolna krajowa pomna swego względem Ojczyzny obowiązku i ufna w szlachetność i wielką ofiarność rodaków, wzywa i Nauczycielstwo i całą rzeszę młodzieży, która tyloma dowodami zadokumentowała przed całem polskiem społeczeństwem i przed całym światem swoją miłość gorącą i serdeczne umiłowanie ziemi ojczystej, aby i sama zgłaszała swe szczupłe oszczędności na rzecz Skarbu polskiego i innych blizkich sobie i dalekich swym przykładem i swą namową pobudzała do spełnienia czynu i obowiązku patryotycznego.

W Krakowie, dnia 10. lutego 1919.

Delegat Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej
Zoll.

L. 12/III.

Rozporządzenie

Rady szkolnej krajowej w sprawie egzaminu z języka niemieckiego przy egzaminach kwalifikacyjnych dla nauczycieli szkół ludowych.

W kwestyi języka niemieckiego jako przedmiotu przy egzaminie kwalifikacyjnym Rada szkolna krajowa oznajmia, że punkt 9. artykułu

II. przepisów, dotyczących egzaminów kwalifikacyjnych dla nauczycieli szkół ludowych zostaje uchylonym; natomiast punkt 10. artykułu II. obowiązuje jak dotychczas w całej rozciągłości tych kandydatów, którzy pragną uzyskać uzdolnienie do nauczania języka niemieckiego jako przedmiotu obowiązkowego w szkołach ludowych pospolitych 5- i 6-klasowych lub jako nadobowiązkowego w klasie 3. i 4.

Z Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 31. stycznia 1919.

Wiceprezydent
Zoll.

L. 2018/I.

O k ó l n i k

Rady szkolnej krajowej do wszystkich Rad szkolnych okręgowych, w sprawie ogłaszania konkursów celem obsadzenia wolnych posad w szkołach ludowych.

Ponieważ z zakończeniem wojny światowej ustały warunki, które skłoniły w swoim czasie Radę szkolną krajową do ogłaszania zbiorowych konkursów celem obsadzania wolnych posad nauczycielskich w szkołach ludowych, przeto Rada szkolna krajowa cofa niniejszem okólnik z dnia 26. października 1916 l. 29790/I i upoważnia Rady szkolne okręgowe do ogłaszania we własnym zakresie działania konkursów na wszystkie wolne posady w okręgu, nie objęte zbiorowemi ogłoszeniami konkursowemi umieszczonemi w Dzienniku urzędowym Nr. 12. z r. 1916, Nr. 12. z r. 1917 i Nr. 7. z r. 1918.

Należy więc w sposób praktykowany przed wojną przedkładać projekty ogłosić się mających konkursów celem umieszczenia ich w Dzienniku urzędowym Rady szkolnej krajowej.

Z Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 19. lutego 1919.

Wiceprezydent
Zoll.

Wiadomości osobiste.

Postanowieniem cesarskiem z dnia 21. października 1918 r. zamianowany radca szkolny Dymitr Czechowski, profesor gimnazyum III. w Krakowie, dyrektorem gimnazyum w Gorlicach.

Rada szkolna krajowa wyznaczyła na reprezentantów zawodu nauczycielskiego do Rad szkolnych okręgowych: Aleksandra Frączkiewicza, dyrektora gimnazyum w Stryju, do Rady szkolnej okręgowej w Stryju; Romana Koestlicha, dyrektora gimnazyum w Brzeżanach, do Rady szkolnej okręgowej w Brzeżanach; Franciszka Vogla, dyrektora szkoły realnej w Śniatynie, do Rady szkolnej okręgowej w Śniatynie; Michała Radomskiego, dyrektora szkoły realnej w Tarnobrzegu, do Rady szkolnej okręgowej w Tarnobrzegu.

Rada szkolna krajowa zamianowała prowizorycznych nauczycieli względnie zastępców nauczycieli w szkołach średnich rzeczywistymi nauczycielami: dr. Józefa Reissa w gimnazyum św. Jacka w Krakowie; Stanisława Piotrowicza w filii gimnazyum IV. we Lwowie; Marcyana Terleckiego w gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Przemyślu; Władysława Prauzińskiego w I. szkole realnej w Krakowie; Jana Romańskiego w gimnazyum w Bochni; Józefa Józefczyka w gimnazyum w Brzozowie.

Rada szkolna krajowa zamianowała zastępców nauczycieli w seminaryach nauczycielskich:

Leona Sowę w seminaryum nauczycielskiem męskiem w Krakowie, Józefa Prokopa w seminaryum nauczycielskiem męskiem w Rudniku i Andrzeja Kosa w seminaryum nauczycielskiem męskiem w Krośnie nauczycielami głównymi; Maryę Kiernikową w seminaryum nauczycielskiem żeńskiem w Krakowie nauczycielką główną; Kazimierza Łotockiego i Antoniego Haluzę w seminaryum nauczycielskiem męskiem we Lwowie, Karola Zimmermanna w seminaryum nauczycielskiem męskiem w Rudniku, Michała Kurzemskiego w seminaryum nauczycielskiem męskiem w Starym Sączu nauczycielami szkoły ćwiczeń; Józefę Zarytkiewiczównę w seminaryum nauczycielskiem żeńskiem w Przemyślu nauczycielką szkoły ćwiczeń.

Rada szkolna krajowa ustanowiła zastępcami nauczycieli w szkołach średnich:

dr. Stanisława Pelińskiego w gimnazyum II. we Lwowie; dr. Kazimierza Ajdukiewicza w gimnazyum Franciszka Józefa we Lwowie; Jerzego Pogonowskiego w gimnazyum VI. we Lwowie; Maryana Palucha w gimnazyum w Dębicy; ks. Teodozego Kudryka w gimnazyum akademickiem we Lwowie.

Rada szkolna krajowa zamianowała w szkołach ludowych:

ks. Maryana Pomersbacha nauczycielem religi rzym. kat. 3-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej połączonej z 4-klasową szkołą pospolitą im. Tańskiej we Lwowie;

Ferdynanda Waltosia nauczycielem 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej im. Staszica we Lwowie;

Stefanię Bentkównę nauczycielką 5-klasowej szkoły żeńskiej w Przeworsku;

Andrzeja Hryckę nauczycielem 5-klasowej szkoły z językiem wykładowym polskim w Lipniku;

Maryę Iżewską nauczycielką 5-klasowej szkoły z językiem wykładowym niemieckim w Lipniku;

Ignacego Nowickiego nauczycielem kierującym 4-klasowej szkoły męskiej im ces. Elżbiety we Lwowie;

ks. Tadeusza Kuntzego nauczycielem religii rzym. kat. 4-klasowej szkoły żeńskiej im. Kościuszki we Lwowie;

Michała Badluka nauczycielem 4-klasowej szkoły męskiej im. Sobieskiego we Lwowie;

Jana Trojnara i Ludwika Majewskiego nauczycielami 4-klasowej szkoły męskiej im. św. Antoniego we Lwowie;

Józefa Szablowskiego nauczycielem 4-klasowej szkoły męskiej im. ces. Elżbiety we Lwowie;

Karola Zbrożka nauczycielem 4-klasowej szkoły męskiej im. św. Marcina we Lwowie;

Kaspra Jurasza nauczycielem 4-klasowej szkoły męskiej im. Konarskiego w Przemyślu;

Helenę Kwapińską nauczycielką 4-klasowej szkoły z polskim językiem wykładowym w Lipniku na Leszczynach;

Tomasza Klusa nauczycielem kierującym 3-klasowej szkoły w Grodzisku mieście.

Nauczycielami kierującymi szkół 2-klasowych: Michała Hałania w Cetuli; Kazimierza Rausa w Rzepienniku strzyżewskim; Gustawa Pajdaka w Okulicach.

Nauczycielkami szkół 2-klasowych: Wiktoryę Hałaniową w Cetuli; Eugenię Bocheńską w Holeszowie; Bronisławę Sedlaczkównę w Dydni; Antoninę Jabłońską w Jaworniku ruskim; Aleksandrę Przewłocką w Niebocku; Bronisławę Frógową w Laskówce.

Nauczycielkami szkół 1-klasowych: Franciszkę Nurkiewiczową w Morochowie; Helenę Ilnicką w Głuchowie.

Rada szkolna krajowa przeniosła:

ks. Maksymiliana Sokołowskiego nauczyciela religii rzym. kat. 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej im. św. Antoniego we Lwowie na równorzędną posadę w 3-klasowej szkole wydziałowej męskiej połączonej ze szkołą pospolitą im. Staszica we Lwowie;

Anielę Burgielską nauczycielkę 4-klasowej szkoły żeńskiej im. Hoffmanowej w Tarnowie na równorzędną posadę w 4-klasowej szkole żeńskiej im. Konarskiego w Tarnowie;

Wilhelminę Kowicką nauczycielkę 4-klasowej szkoły w Cięcinie na równorzędną posadę w 4-klasowej szkole w Sporyszu;

Franciszka Muszyńskiego nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Tylmanowej na równorzędną posadę w 2-klasowej szkole w Ostrowach baranowskich;

Jana Wójtowicza nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Radenicach na równorzędną posadę w 2-klasowej szkole w Stojańcach;

Józefę Markiewiczową nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Gumniskach-Fox na równorzędną posadę w 2-klasowej szkole w Zawadzie;

Włodzimierza Dorosza nauczyciela 1-klasowej szkoły w Cetuli na równorzędną posadę w szkole w Zamiechowie;

Barbarę Hachorkiewiczównę nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Polance-Haller „na Grabiu“ na równorzędną posadę w szkole w Kopance.

Rada szkolna krajowa przeniosła w stan spoczynku:

ks. Józefa Krawczuka nauczyciela religii gr. kat. 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej połączonej z 4-klasową szkołą ludową pospolitą im. Mickiewicza w Złoczowie;

Wandę Grucową nauczycielkę 5-klasowej szkoły żeńskiej w Pilźnie.

Zmarli:

Marya Capińska tymczasowa nauczycielka 1-klasowej szkoły w Andrzejówce w okręgu nowosądeckim, zmarła dnia 4. listopada 1918 w 29. roku życia a w 8. roku służby;

Marya Forysiówna tymczasowa nauczycielka 2-klasowej szkoły w Głogoczowie w okręgu myślenickim, zmarła dnia 3. listopada 1918 w 28. roku życia a w 8. roku służby;

Rozalia Frenklowa dyrektorka 3-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej połączonej z 4-klasową szkołą pospolitą im. Klementyny Tańskiej w Krakowie, zmarła dnia 16. grudnia 1918 w 66. roku życia;

Stanisław Klimek stały nauczyciel kierujący 5-klasowej szkoły z polskim językiem wykładowym w Lipniku w okręgu bialskim, zmarł dnia 7. lutego 1919 w 41. roku życia a w 22. roku służby;

Cecylia Rząśnicka stała nauczycielka 1-klasowej szkoły w Krównikach w okręgu przemyskim, zmarła dnia 4. listopada 1918 w 15. roku służby;

Anna Smoczniakówna tymczasowa nauczycielka 1-klasowej szkoły w Rzemieniu w okręgu mieleckim, zmarła dnia 25. października 1918 w 20. roku życia a w 1. roku służby.

Organizacya szkół.

Prezydyum Rady szkolnej krajowej dla upamiętnienia, że gimnazyum III w Krakowie powstało w 200 lat po odsieczy wiedeńskiej, obchodzonej uroczyście w roku 1883 w całym kraju, oraz odpowiadając życzeniu mieszkańców Krakowa, którzy od początku istnienia zakład ten nazywali imieniem wielkiego bohatera i króla, mimo nieprzyznania tego tytułu przez rząd austryacki, poleciło, aby to gimnazyum odtąd stale nosiło urzędową nazwę: Państwowe gimnazyum im. króla Jana Sobieskiego.

Książki szkolne i do bibliotek.

Rada szkolna krajowa zaliczyła książkę p. t.: „Witold Skalski. Podręcznik kupieckiej księgowości pojedynczej. Wydanie drugie. Kraków 1918. Nakładem księ-

garni K. Wojnara“ w poczet książek dozwolonych do użytku w dwuklasowych szkołach handlowych.

Ze względu na aktualność sprawy zaleca Rada szkolna krajowa do bibliotek nauczycielskich i szkolnych szkół ludowych wydawnictwa „Biblioteki ludowej“ w Zakopanem (księgarnia Podhalańska), a mianowicie:

1. Co to jest cholera i jak ją zwalczać.
2. Desinfekcya.
3. Tyfus brzuszny i plamisty.
4. Dysenterya, jej istota i zwalczanie.
5. Tępienie much.
6. O tępieniu owadów.

Dwie ostatnie broszurki (wszystkie formatu 16) napisał docent Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Tomasz Janiszewski, obecny Minister zdrowia publicznego w Warszawie.

Konkursa.

Państwowy Instytut Pedagogiczny w Warszawie (plac Trzech Krzyży 8) ogłosił konkurs na pracę z metodyki języka polskiego. Konkurs ten ma na celu pobudzenie pedagogów polskich do pracy nad dziedziną dość zaniedbaną w naszej literaturze, a niezmiernie ważną wobec nieodzownej konieczności podniesienia poziomu nauczania języka ojczystego w szkole polskiej.

Warunki konkursu są następujące:

Autor ma traktować „język polski“ jako jednolity przedmiot wykładowy w całym przebiegu nauczania szkolnego od gramatyki do historyi włącznie, uwzględniając oczywiście różnicę poziomów. Nauka powinna być oparta przedewszystkiem o lekturę i winna wprowadzić gramatykę historyczną.

Na tle tych zasad praca konkursowa powinna zawierać:

1. Ogólny plan nauki języka polskiego na poziomie niższym (wyższe klasy szkoły powszechnej) i na poziomie wyższym (gimnazyum 5-letnie).

2. Związany z tem ogólny plan języka polskiego.

3. Opracowaną przynajmniej jedną ważniejszą część metodyki języka polskiego, lub zagadnienie metodyczne.

Termin nadsyłania prac upływa z dniem 1. września 1919.

Do prac przepisanych na maszynie, o ile możności w kilku egzemplarzach, powinna być dołączona zaklejona koperta, zawierająca nazwisko i adres autora, opatrzona na wierzchu tem samem godłem co i praca.

Nagrody wynoszą: I. — 800 Mk., II. — 500 Mk. Sąd konkursowy może zamiast takich nagród przyznać dwie jednakowe po 650 Mk., lub 4 po 325 Mk.

Nagrodzone prace Instytut ma prawo wydać drukiem jako swoją własność, przy następnych wydaniach pierwszeństwo również ma Instytut. Jeśli praca przekroczy rozmiarami 3 arkusze (jak Przegląd pedagogiczny) autorowi przysługiwać będzie dodatkowe honoraryum.

Instytutowi pedagogicznemu przysługuje nadto prawo nabycia do druku prac nienagrodzonych przez Komitet Konkursowy.

Do składu Komitetu Konkursowego wejdzie 2 przedstawicieli Rady Instytutu, 2 przedstawicieli Sekcyi szkół średnich M. W. R. i O. P. oraz 2 przedstawicieli Tow. Nauczycieli i Nauczycielek szkół średnich i wyższych (lub Towarzystwa je zastępujące).

Skład Komitetu będzie ogłoszony później.

Rada szkolna okręgowa zamiejska w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich z poborami III. kategoryi płac:

1) Na posadę nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły w Prądniku czerwonym.

2) Na posadę nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły w Bolechowicach.

3) Na posadę nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Luboczy.

4) Na dwie posady t. j. nauczyciela i nauczycielki w 4-klasowej szkole ludowej w Rącznej.

5) Na posady nauczycieli w 1-klasowych szkołach w Piekarach, Przegorzałach i Rusocicach.

Kompetenci o posadę pod 1) posiadający kwalifikacyę do szkół wydziałowych z którejkolwiek grupy będą mieli pierwszeństwo.

O posadę w Przegorzałach pierwszeństwo będą mieli kandydaci z ukończonym kursem sadowniczo-pszczelniczym i uzdolnieniem do udzielania nauki zręczności.

Podania należycie udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem władzy przełożonej do Rady szkolnej okręgowej zamiejskiej w Krakowie do końca maja 1919 r.

W Krakowie dnia 18. stycznia 1919.

Nakładem funduszu szkolnego krajowego.

Z Drukarni Władysława Łozińskiego we Lwowie, ulica Czarnieckiego 12,

pod zarządem Józefa Ziembińskiego.